AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 29.8.2006
COM(2006) 468 végleges

2006/0158 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS KERETHATÁROZATA

az Európai Unió tagállamai között a tárgyalást megelőző eljárásokban hozott, igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatról

{SEC(2006)1079}
{SEC(2006)1080}

(előterjesztő: a Bizottság)

INDOKOLÁS

1. A javaslat háttere

A javaslat indokai és célkitűzései

Az Európai Unió egyik legfontosabb célkitűzése, hogy az Uniót a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséggé fejlessze, melyben biztosítva van a személyek szabad mozgása.

Mind az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezménynek (EJEE), mind pedig az általános jogelveknek megfelelően az előzetes letartóztatást kivételes intézkedésnek kell tekinteni, és a lehető leggyakrabban szabadságelvonással nem járó felügyeleti intézkedéseket kell alkalmazni.

Jelenleg azonban előfordul, hogy az EU azon polgárait, akik nem rendelkeznek lakóhellyel abban a tagállamban, amelyben bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják őket, főleg a Közösségi kapcsolatok hiánya és a szökés veszélye miatt előzetes letartóztatásban tartják, vagy szabadságelvonással nem járó, hosszú távú felügyeleti intézkedés alá vetik egy (számukra) idegen környezetben. Olyan gyanúsítottal szemben azonban, aki lakóhellyel rendelkezik abban az országban, amelyben bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják, hasonló esetben gyakran kevésbé szigorú felügyeleti intézkedést, mint például a rendőrségen való jelentkezési kötelezettséget vagy utazási tilalmat rendelnének el.

Egy külföldi gyanúsított általában kiszolgáltatottabb helyzetben van, mint egy olyan személy, aki az adott országban rendelkezik lakóhellyel. Azonkívül, hogy többé-kevésbé megszakadnak a külföldi gyanúsított családjához és barátaihoz fűződő kapcsolatai, kétségtelenül fennáll annak a veszélye, hogy ilyen helyzetben elveszíti munkáját, mivel az eljárás helye szerinti állam igazságügyi hatósága által a gyanúsítottal szemben elrendelt kényszerítő intézkedés (pl. utazási tilalom) megakadályozza őt abban, hogy visszatérjen a szokásos tartózkodási helye szerinti országba. Általában véve tehát egyértelműen fennáll annak a veszélye, hogy a személyek e két kategóriája egyenlőtlen bánásmódban részesül, ami a személyek Unión belüli szabad mozgását akadályozó tényezőnek is tekinthető.

Nem csak a gyanúsítottnak kell költségekkel számolnia. A személyek előzetes letartóztatásba vétele jelentős költségeket jelent az érintett hatóságok számára is. Ezenkívül az előzetes letartóztatás túlságosan gyakori és hosszú, valamint szükségtelen alkalmazása hozzájárul a büntetés-végrehajtási intézetek zsúfoltságához, amely jelenség továbbra is nehezíti a büntetés-végrehajtási rendszerek működését egész Európában, és jelentősen akadályozza a fogva tartás körülményeinek javítására irányuló erőfeszítéseket.

A probléma az, hogy az előzetes letartóztatás és más előzetes felügyeleti intézkedések (pl. a rendőrségen való jelentkezés) jelenleg nem hajthatók végre határokon túl, illetve végrehajtásuk nem adható át másik országnak, mivel az államok ezen ügyekben nem ismerik el a külföldi igazságügyi hatósági határozatokat. Tehát a szabadsághoz való jog és az ártatlanság vélelmének biztosítása az Európai Unió egészében továbbra sem teljes körű.

„A büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése elvének végrehajtására irányuló, 2000. novemberi intézkedési program”[1] (a „kölcsönös elismerési program”) egyértelmű felhatalmazást ad az Európai Unió tagállamai között a tárgyalást megelőző eljárásokban

hozott, igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatról szóló kerethatározatra irányuló e javaslat előterjesztésére (10. intézkedés). A tamperei Európai Tanács (1999) kijelentette, hogy az igazságügyi hatósági határozatok kölcsönös elismerésének erősítése megkönnyítené a hatóságok közötti együttműködést és az egyének jogainak bírósági védelmét. Ezzel a kölcsönös elismerés elvét mind a polgári, mind a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés sarokköveként azonosította, mely elvet a tárgyalás előtt kibocsátott határozatokra is alkalmazni kell. A Bizottság 2005-ös munkaprogramja (2005/JLS/035) már tartalmaz egy javaslatot a szabadságelvonással nem járó előzetes felügyeleti intézkedések kölcsönös elismerésére, és prioritásként jelöli meg a Bizottság hágai programról szóló véleménye (2004)[2], valamint az Európai Unióban a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése megerősítéséről szóló hágai program végrehajtásáról szóló tanácsi és bizottsági cselekvési terv (2005)[3].

Általános háttér

A kölcsönös elismerési program megemlíti, hogy a kölcsönös elismerés bizonyos kérdéseit – különösen a tárgyalás előtt kibocsátott határozatokkal kapcsolatban – még nem vizsgálták meg nemzetközi összefüggésben. Továbbra is ez a helyzet az előzetes felügyeleti intézkedések kölcsönös elismerése területén.

Számos tanulmány rámutatott azonban az előzetes letartóztatással kapcsolatban az Európai Unióban felmerülő komoly problémákra. A független alapjogi szakértők európai uniós hálózata „Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban és tagállamaiban 2002-ben” című jelentésében az Európa Tanács statisztikáira hivatkozott, melyek szerint számos tagállamban magas az előzetesen letartóztatottak száma. Ezenkívül a Bizottság által az olasz elnökség kérésére 2003-ban összeállított, és a büntetés-végrehajtási intézetekben fogva tartott személyekről – ideértve az előzetesen letartóztatottakat is – statisztikai adatokat gyűjtő kérdőívre adott válaszok azt mutatják, hogy az EU tagállamai között jelentős különbségek vannak mind a 100 000 lakosra jutó előzetesen letartóztatottak száma, mind pedig a saját állampolgárságú és a külföldi letartóztatottak egymáshoz való aránya tekintetében. Az előzetes letartóztatás alkalmazásának gyakorisága általánosan növekedett.

Ebben az összefüggésben meg kell jegyezni azt is, hogy az Európai Parlament az alapvető jogok Európai Unióban való helyzetével kapcsolatos állásfoglalásaiban felszólította a Bizottságot, hogy mielőbb tegyen lépéseket az előzetes letartóztatással és alternatíváival kapcsolatos különböző területeken. 2001-ben az Európai Parlament felszólította a tagállamokat, hogy erőfeszítéseiket e területen a fogva tartás lehető legnagyobb mértékű korlátozására összpontosítsák, és rendkívüli esetek kivételével kerüljék el a gyermekek fogva tartását. Az Európai Parlament felkérte a Tanácsot, hogy fogadjon el egy kerethatározatot a közös eljárásjogi szabályokról, így például a tárgyalás előtt kibocsátott határozatokra vonatkozó szabályokról, hogy ezáltal az alapvető jogok az egész EU-ban azonos szintű védelmet élvezhessenek. A Parlament e kérését a következő évben megismételte. 2002-es állásfoglalásában az Európai Parlament döntő fontosságot tulajdonított annak, hogy a tagállamok vizsgálják meg a fogva tartási eljárásokat annak biztosítása érdekében, hogy az emberi jogok ne sérüljenek, a fogva tartás ne tartson szükségtelenül hosszú ideig, valamint hogy a fogva tartás okait rendszeresen vizsgálják felül.

---

1 HL C 12., 2001.1.15., 10. o.

2 COM(2005) 184 végleges, 27. o.

3 HL C 198., 2005.8.12., 1. o. (18. o., g) pont).

Az Európa Tanács kínzással és egyéb embertelen vagy megalázó bánásmóddal vagy ilyen büntetéssel foglalkozó európai bizottsága (CPT bizottság) (European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment – CPT Committee) „A CPT szabályok" című kiadványában (2003) hangsúlyozta, hogy a zsúfoltság gyakran különösen nagy probléma az előzetesen letartóztatottakat fogva tartó intézetekben. Ezzel kapcsolatban a CPT bizottság megjegyezte, hogy nem jelenthet megoldást az, hogy növelik a büntetés-végrehajtási intézetekre fordított pénzösszegeket. Ehelyett az előzetes letartóztatásra vonatkozó jelenlegi jogi szabályozást és gyakorlatot kellene felülvizsgálni. Végül hozzátette, hogy a probléma elég komoly ahhoz, hogy európai szintű együttműködést tegyen szükségessé.

A javaslat által szabályozott területen fennálló rendelkezések

A fentebb már említettek szerint jelenleg nincs olyan nemzetközi jogi eszköz, amely lehetővé tenné, hogy az egyik tagállam átadja egy másiknak az előzetes felügyeleti intézkedések végrehajtását.

Mindazonáltal az előzetes felügyeleti intézkedések kölcsönös elismerésének uniós szinten történő bevezetését kétségkívül az előzetes letartóztatásra általában vonatkozó jogi keret fényében kell megvizsgálni. Ez következik az Európai Unióról szóló szerződés (EUSz.) 6. cikkében foglalt követelményekből is.

Az EU összes tagállama ratifikálta az EJEE-t, valamint a polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmányát. Így tiszteletben kell tartaniuk a szabadsághoz való jogot, az ártatlanság vélelmét, a fogva tartás e jogi eszközökben meghatározott jogi okait, a fogva tartással kapcsolatban határozathozatalra jogosult hatóságokat, a fogva tartás jogszerűségének bíróság előtti vitatásához való jogot, valamint az eljárás tárgyalás előtti különböző szakaszaiban alkalmazandó hozzávetőleges határidőket.

E nemzetközi jogi eszközök előírják azt is, hogy egy személy csak akkor foszthető meg szabadságától, ha bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja áll fenn, valamint letartóztatásának egy vagy több különös oka is van, mint például bűncselekmény újbóli elkövetésének, bizonyítékok megsemmisítésének vagy szökésnek a veszélye. Továbbá az előzetes letartóztatás megszüntetése függővé tehető attól, hogy a terhelt nyújtson biztosítékot arra, hogy a bíróság előtt megjelenik.

Megjegyzendő azonban, hogy a nemzetközi jogi eszközök nem tartalmaznak rendelkezést arra vonatkozóan, hogy az előzetes letartóztatás elrendeléséhez milyen mértékűnek kell lennie az adott bűncselekményre kiszabható büntetésnek. A büntetési küszöböt a tagállamok nemzeti joga határozza meg, így az tagállamonként eltérő. Néhány tagállamban az előzetes letartóztatás elrendelésekor nem kell figyelembe venni az adott bűncselekményre kiszabható büntetést. Néhány tagállam a bűncselekményre kiszabható büntetéstől függetlenül lehetővé teszi az előzetes letartóztatást, amennyiben a gyanúsított nem rendelkezik lakóhellyel az adott tagállam területén, és fennáll a szökés veszélye, még akkor is, ha az előzetes letartóztatást általában sokkal nagyobb büntetési küszöb esetén rendelik el.

Néhány tagállamban a szabadságelvonással nem járó előzetes felügyeleti intézkedések esetén a büntetési küszöb alacsonyabb, mint az előzetes letartóztatás esetén. Mindazonáltal ugyanazon általános elvek alkalmazandók a szabadságelvonással nem járó intézkedésekre és az előzetes letartóztatásra. Az arányosság elvéből pl. az következik, hogy kényszerítő intézkedés kizárólag akkor alkalmazható, ha az feltétlenül szükséges, és csak addig, ameddig arra szükség van.

Végül meg kell jegyezni, hogy az EJEE nem sok olyan rendelkezést tartalmaz, amelyek – akárcsak közvetlenül – a kiadatásra vagy határokon átnyúló egyéb kérdésekre vonatkoznának. E rendelkezések egyik példája az EJEE 5. cikkének (1) bekezdése, mely lehetővé teszi a letartóztatást kiutasítás vagy kiadatás céljából. Ennek magyarázata az, hogy az EJEE-t nem abból a célból szövegezték, hogy az Európa Tanács tagállamai számára *közös* igazságügyi térséget hozzon létre, hanem hogy az egyes nemzeti jogrendszerekben alkalmazandó minimumszabályokat fogalmazzon meg.

Összhang az Unió egyéb politikáival és célkitűzéseivel

E tanácsi kerethatározatra irányuló javaslat általános célja, hogy az egész Európai Unióban erősítse a szabadsághoz való jogot és az ártatlanság vélelmét, továbbá elősegítse, hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló *közös* térségben valamennyi polgár egyenlő bánásmódban részesüljön.

Ez a célkitűzés összhangban van az Európai Tanács által 2004. november 5-én jóváhagyott, az Európai Unióban a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének erősítését célzó hágai programmal. A hágai program többek között kimondja, hogy ennélfogva az Unió egészén belül a szabadságot és a jog érvényesülését egymástól elválaszthatatlannak kell tekinteni.

Hangsúlyozni kell, hogy e kerethatározatra irányuló javaslat a kölcsönös elismerés büntetőügyekben való alkalmazását célzó program része, melynek megvalósítását a hágai program értelmében be kell fejezni. A kölcsönös elismerési program egy sor olyan intézkedést sorol fel, melyek kifejezetten a kölcsönös elismerésre vonatkoznak. E program intézkedései nem választhatók el egymástól, mivel azokat úgy alakították ki, hogy egymással soros kapcsolatban álljanak. Így e javaslatot különösen az Európai Unióban a büntetőeljárásban érvényesülő bizonyos eljárási jogokról szóló tanácsi kerethatározatra irányuló bizottsági javaslattal (2004)[4] összefüggésben kell nézni, mely bizonyos rendelkezéseket tartalmaz többek között a jogi segítségnyújtásra és a tolmácsolásra vonatkozóan.

2. Az érdekelt felekkel folytatott konzultáció és hatásvizsgálat

Az érdekelt felekkel folytatott konzultáció

A konzultációs eljárás első lépéseként egy kérdőívet állítottak össze, mely segített feltárni, hogy milyen akadályok nehezíthetik a tagállamok együttműködését az előzetes letartóztatás és alternatívái területén. A kérdések a következőkre vonatkoztak: az előzetes letartóztatás törvényes okai – többek között a gyanúsítottra (az adott bűncselekményért) kiszabható büntetés mértéke; az előzetes letartóztatás maximális időtartama, amennyiben van ilyen; az előzetes letartóztatás okai (a gyanú alaposssága és a „különös okok"); előzetes letartóztatás elrendelése súlyos bűncselekmények esetén; az előzetes letartóztatás „alternatíváját" jelentő különböző intézkedések; valamely előzetes felügyeleti intézkedésből eredő kötelezettség megsértése megvalósít-e bűncselekményt; az e területen illetékes igazságügyi hatóságok; valamint az előzetesen fogvatartottak sajátos kategóriái és a velük való bánásmód. Az EU valamennyi 15 tagállama válaszolt a kérdőívre. A válaszokat összefoglalták, és megküldték a tagállamoknak.

A Bizottság a kérdőívre adott válaszok alapján vitairatot készített, melyet az EU tagállamaiban

[4] COM(2004) 328 végleges.

(és a tíz csatlakozó országban) e területtel foglalkozó számos szakértőnek megküldtek. A vitairat többek között az úgynevezett „jelentkezési kötelezettséget előíró európai határozat” – mint szabadságelvonással nem járó előzetes felügyeleti intézkedés – bevezetését ajánlja az Európai Unió szintjén, továbbá megvizsgálja, hogy az előzetes letartóztatással kapcsolatban hozott intézkedéseknek általában milyen korlátai és lehetőségei vannak.

Egy jövőbeli jogi eszköz hatályának körvonalazása érdekében az első szakértői ülést 2003. május 12-én Brüsszelben tartották meg. Számos szakértő, ideértve a nem kormányzati szervezetek képviselőit is, személyre szóló meghívást kapott, míg más szakértők tagállamukat képviselték. Az Eurojust is képviseltette magát. Ezen az ülésen megvitatták az előzetes letartóztatásnak és alternatíváinak különböző kérdéseit, és különösen a Bizottságnak a jelentkezési kötelezettséget előíró európai határozatra vonatkozó elképzelését. Az ülés és az ezt követő viták rámutattak arra, hogy a munkát a szabadságelvonással nem járó előzetes felügyeleti intézkedések kölcsönös elismerésére kell összpontosítani, és nem itt kell foglalkozni az eljárási garanciákkal – melyek külön zöld könyv tárgyát képezik – és a fogva tartás feltételeivel.

2004. augusztus 17-én a Bizottság elfogadta a nem őrizetes előzetes felügyeleti intézkedések kölcsönös elismeréséről szóló zöld könyvet[5] és a Bizottság kapcsolódó munkadokumentumát[6], melyek teljes mértékben figyelembe veszik az első (előkészítő) szakértői ülés eredményeit, valamint a kérdőívre adott válaszokban szereplő információkat (lásd fent). A bizottsági munkadokumentumhoz csatolt 2. melléklet összefoglalja többek között a felügyeleti intézkedésekkel (az előzetes letartóztatás alternatívái), valamint (a kölcsönös elismerési program 9. intézkedésének megfelelően) az ezen intézkedések megsértése esetén alkalmazandó büntetésekkel kapcsolatban adott válaszokat. A Bizottság szolgálatainak munkadokumentuma a 3. mellékletében összefoglalja a tagállamok és a tíz tagjelölt ország válaszait a fent említett, a büntetés-végrehajtási intézetekben fogva tartott személyekkel – ideértve az előzetesen letartóztatottakat is – kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjtő kérdőívre, melyet a Bizottság az olasz elnökség kérésére 2003-ban állított össze.

A Bizottság a zöld könyv kidolgozása során hozzáférhetett továbbá az Európa Tanács előzetes letartóztatással és annak a büntetés-végrehajtási intézetek igazgatására gyakorolt hatásaival foglalkozó szakértői bizottságának (PC-DP) dokumentumaihoz, különösen a tagállamok el őzetes letartóztatásra vonatkozó jogi szabályozását és gyakorlatát vizsgáló kérdőívhez, ideértve a válaszok elemzését is (a Bizottság az üléseken megfigyelőként vett részt).

A zöld könyvben feltett kérdéseket a 2004. november 4–5-én tartott második szakértői ülésen vitatták meg. A zöld könyvre adott írásbeli válaszok[7] megvizsgálása után a Bizottság 2005. április 8-ra egy harmadik szakértői ülést szervezett. A nagyobb hatékonyság érdekében a Bizottság szolgálatai munkadokumentumot készítettek, melyet az ülésen résztvevők (a tagállamok, nem kormányzati szervezetek és nemzetközi szervezetek képviselői, valamint az igazságszolgáltatás területén tevékenykedő jogászok) megvitattak. A legtöbb tagállam örömmel fogadta a javaslatot, hogy a kölcsönös elismerés elvét a szabadságelvonással nem járó előzetes felügyeleti intézkedésekre is alkalmazzák. Eltérőek voltak a vélemények a következő kérdések tekintetében: a jogi eszköz alkalmazási köre (kiterjedjen-e az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat hatálya alá nem tartozó, kevésbé súlyos b

[5] COM(2004) 562 végleges.

[6] SEC(2004) 1046.

[7] Elérhetők a következő internetes oldalon: http://europa.eu.int/comm/justice_home/news/consulting_public/news_consulting_public_en.htm

űncselekményekre is stb.), a megtagadás okai, az a kérdés, hogy a kibocsátó vagy a végrehajtó tagállam határozza-e meg elsősorban a személy felügyeletét, valamint a tárgyalást megelőzően e személynek az eljárás helye szerinti államnak történő átadására irányuló eljárást (az európai elfogatóparancsot alkalmazzák-e, vagy a tervezett jogi eszközzel kapcsolatban különleges eljárást vezessenek-e be).

Néhány tagállam mindazonáltal megkérdőjelezte, hogy e területen hozzáadott értéket jelenthet egy új, európai szintű jogi eszköz. Véleményük szerint egy ilyen jogi eszköz csak a személyek nagyon szűk körére lenne alkalmazandó.

Hatásvizsgálat

Így tehát egy külső szerződéses megbízottal való konzultáció mellett döntöttek, akinek feladata, hogy a Bizottság számára további statisztikai adatokkal szolgáljon annak eldöntéséhez, hogy e területen hozzáadott értéket jelentene-e egy kerethatározat. Ezek az adatok megtalálhatók az e javaslathoz csatolt hatásvizsgálatban (http://europa.eu.int/comm/dgs/justice_home/evaluation/dg_coordination_evaluation_annexe_en.htm).

Továbbá a külső szerződéses megbízott a Bizottság iránymutatásaival és a hatásvizsgálatról szóló kézikönyvvel összhangban megvizsgálta a Bizottság szolgálatai által kidolgozott következő öt politikai választási lehetőséget:

1. Minden marad a régiben (*status quo*): Mivel a tagállamok jelenleg nem ismerik el a felügyeleti intézkedést elrendelő külföldi igazságügyi hatósági határozatokat, a *status quo* fenntartása esetén kizárólag a gyanúsítottnak az európai elfogatóparancs alapján az eljárás helye szerinti államnak való átadása lenne szabályozva (és ez is csak korlátozott mértékben). Nem kerülne sor a személy felügyeletére. Az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat alkalmazási köre és az abban foglalt megtagadási okok lennének alkalmazandók.

2. Az előzetes felügyeleti intézkedések kölcsönös elismerésére vonatkozó új jogi eszköz: A tagállamok kölcsönösen elismernék az előzetes felügyeleti intézkedéseket, és a gyanúsítottal szemben a szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamban hoznának ilyen intézkedést, az eljárás helye szerinti államban pedig nem rendelnének el előzetes letartóztatást vagy kevésbé szigorú kényszerítő intézkedést. E jogi eszköz alkalmazási köre kevésbé súlyos (vagyis az európai elfogatóparancs szerint kevesebb mint egy év szabadságelvonással járó) bűncselekményekre is kiterjedhetne. A megtagadási okok korlátozottabbak lehetnének, mint az európai elfogatóparancs esetén. E jogi eszköz tartalmazna továbbá egy különleges átadási eljárást az együttműködést megtagadó személynek az eljárás helye szerinti állam számára történő átadására (amennyiben nem lehet ítéletet hozni a vádlott távollétében). Az átadási határidők nagyon rövidek lennének.

3. Az előzetes felügyeleti intézkedések kölcsönös elismerésére vonatkozó új jogi eszköz és az európai elfogatóparancs kiterjesztése valamennyi bűncselekményre: E választási lehetőség ugyanazon elemeket tartalmazná, mint a 2. lehetőség. A különbség csak az lenne, hogy ez nem tartalmazna különleges átadási eljárást. Az együttműködést megtagadó személyt az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat rendelkezéseivel összhangban kellene az eljárás helye szerinti államnak átadni. A

kevésbé súlyos (vagyis az európai elfogatóparancs szerinti, fent említett büntetési küszöb alatti) bűncselekmények lefedése érdekében új bűncselekmény-kategóriát kellene bevezetni (az „igazságszolgáltatás elől menekülés”, például a felügyeleti intézkedés keretében előírt kötelezettség megszegése vagy a tárgyaláson való megjelenés elmulasztása esetén).

4. Együttműködési program: Néhány, korlátozott számú tagállam kísérleti programot indítana a tárgyalást megelőző eljárásokban megvalósuló együttműködésre.

5. EU-óvadék: Ez a modell az eljáró bíróság és a gyanúsított lakóhelye szerinti bíróság közötti feladatmegosztáson alapul. Az eljáró bíróság előzetesen megvizsgálja, hogy az adott bűncselekmény esetén lehetőség van-e óvadékra. Amennyiben igen, a gyanúsítottat visszaküldik a lakóhelye szerinti országba, ahol a bíróság meghozza a végső határozatot az ideiglenes szabadlábra helyezésről. A lakóhely szerinti állam felel a gyanúsítottnak az eljárás helye szerinti államba való visszaküldéséről (amennyiben ez szükséges).

A Bizottság a 2. választási lehetőséget részesíti előnyben: „az előzetes felügyeleti intézkedések kölcsönös elismerésére vonatkozó új jogi eszköz” (beleértve egy különleges átadási eljárást is). E választás biztosítaná, hogy az eljárás helye szerinti államban lakóhellyel nem rendelkező uniós polgárokat ezen államban ne érje hátrányos megkülönböztetés a tárgyalást megelőző eljárásokban. Továbbá az Unió egészére kiterjesztené a szabadsághoz való jogot és az ártatlanság vélelmét, összeegyeztethető lenne e terület általános elveivel, így különösen az arányosság elvével, és csökkentené a fogva tartási költségeket.

További részletekért lásd a külső szerződéses megbízott jelentését és a hatásvizsgálatot:

http://europa.eu.int/comm/dgs/justice_home/evaluation/dg_coordination_evaluation_annexe_en.htm.

3. A javaslat jogi elemei

A javasolt fellépés összefoglalása

Az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat valamely tagállam igazságügyi hatósága (vagyis bíróság, bíró, vizsgálóbíró vagy ügyész) által hozott olyan határozat, melyet egy másik tagállam illetékes hatóságának el kell ismernie. Célja, hogy a gyanúsítottal szemben előzetes felügyeleti intézkedést szokásos környezetében (a lakóhelyén) is el lehessen rendelni. Ami a büntetési küszöböt illeti, igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat minden olyan esetben hozható, amikor a kibocsátó tagállam nemzeti joga lehetővé teszi a gyanúsított előzetes letartóztatását, éspedig függetlenül attól, hogy a büntetési küszöb az egyes tagállamokban eltérő. Az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat azonban nem csak az előzetes letartóztatás alternatívája. Kibocsátható olyan bűncselekmény esetén is, amikor csak kevésbé szigorú kényszerítő intézkedésekre (pl. utazási tilalom) van lehetőség, mivel a büntetési küszöb nem elegendő az előzetes letartóztatáshoz.

A kerethatározatra irányuló javaslat nem kötelezi az igazságügyi hatóságot igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat hozatalára, csak lehetővé teszi azt. A megfogalmazásból kitűnik, hogy a kibocsátó hatóság dönt arról, hogy él-e ezzel a lehetőséggel. Noha a gyanúsított kérheti igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat meghozatalát,

jogot nem formálhat arra. Főszabályként azonban a kibocsátó hatóságnak a tényállást mindig meg kell vizsgálnia a szabadsághoz való jog, az ártatlanság vélelme és az arányosság elve fényében. Az előzetes felügyelet a szokásos tartózkodási hely szerinti államban a gyanúsítottak számára gyakran kevésbé terhes, mint a felügyeleti intézkedés egy olyan államban, ahol az állítólagos bűncselekményt elkövették, nem is szólva az előzetes letartóztatásról ebben az államban.

Az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat a gyanúsítottra nézve egy vagy több olyan kötelezettséggel járna, melyek célja a nemzeti jogban az előzetes letartóztatás elrendelését indokoló három „klasszikus" veszély (vagyis a bizonyítékok megsemmisítésének, újabb bűncselekmény elkövetésének és különösen a szökésnek a veszélye) csökkentése. A kötelezettségek bizonyos mértékben megfelelnek az Európa Tanács előzetes fogva tartásról szóló ajánlásának. A kibocsátó hatóság által előírható valamennyi kötelezettség „fakultatív", kivéve (i) azt a kötelezettséget, hogy a gyanúsítottnak elérhetőnek kell lennie a tárgyalásra való beidézés céljából (amennyiben azonban a kibocsátó állam joga lehetővé teszi az ítélethozatalt a vádlott távollétében, a gyanúsított nem kötelezhető a tárgyaláson való részvételre), valamint (ii) azt a kötelezettséget, hogy nem akadályozza a büntetőeljárást, és nem követ el újabb b űncselekményt. A többi („fakultatív") kötelezettség megfelel az Európa Tanács ajánlásainak és a nemzeti jognak (pl. utazási tilalom, a rendőrségen való jelentkezés, kijárási tilalom és házi őrizet).

A gyanúsított szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam felel a gyanúsított felügyeletéért, és tájékoztatnia kell a kibocsátó igazságügyi hatóságot bármilyen kötelezettségszegésről, amely szükség esetén elrendelheti a gyanúsított letartóztatását és a kibocsátó állam számára történő átadását. Erre vonatkozóan szigorú határidők alkalmazandók. Egy ilyen döntés meghozatala el őtt a gyanúsítottnak joga van a kibocsátó hatóság általi kihallgatáshoz. E követelmény a kibocsátó és a végrehajtó hatóság közötti videokonferencia[8] keretében teljesíthető. Az átadási eljárás arányos a javaslat céljával, vagyis az előzetes letartóztatás lehető legnagyobb mértékű korlátozásával, és így összeegyeztethető az EJEE 5. cikkének (1) bekezdésében (különösen annak b) pontjában) foglalt követelményekkel.

A javaslat alapvetően a gyanúsított szokásos tartózkodási helye szerinti államnak az eljárás helye szerinti állam által kibocsátott igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat végrehajtására vonatkozó alapvető kötelezettségén alapul. A végrehajtó állam azonban – noha csak korlátozott mértékben – hivatkozhat bizonyos megtagadási okokra.

A javaslat továbbá a kibocsátó és a végrehajtó hatóság közötti közvetlen kapcsolatokon alapul.

[8] Az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyegyezmény (HL C 197., 2000.7.12., 3. o.) 10. cikke már előírja a videokonferencia útján történő kihallgatást.

Jogalap

Az EUSz. 31. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontja, valamint 34. cikke (2) bekezdésének b) pontja.

A szubszidiaritás és arányosság elve

A tagállamok jelenleg nem ismerik el a szabadságelvonással nem járó előzetes felügyeleti intézkedést elrendelő külföldi bírósági határozatokat. Így a kölcsönös elismerés alkalmazásának erősítése érdekében – közös fellépés hiányában – a tagállamoknak egyoldalúan kellene szabályozniuk nemzeti jogukban az ilyen intézkedések elismerését. E megközelítés aligha járhatna sikerrel, mivel a 25 tagállam mindegyikének ugyanolyan nemzeti rendelkezéseket kellene hoznia. Ez az egységesség (a tartalom és az időbeli alkalmazás tekintetében egyaránt) könnyebben elérhető lenne egy tanácsi kerethatározattal megvalósuló közös fellépéssel. E kerethatározat nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket, valamint nem sérti az EUSz. 33. cikkét.

A jogi eszköz megválasztása

Az EUSz. 34. cikke (2) bekezdésének b) pontján alapuló kerethatározat.

4. Költségvetési hatások

A javasolt kerethatározat végrehajtása semmilyen működési többletkiadással sem terhelné a tagállamok vagy az Európai Unió költségvetését.

2006/0158 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS KERETHATÁROZATA

az Európai Unió tagállamai között a tárgyalást megelőző eljárásokban hozott, igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre, és különösen annak 31. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontjára, valamint 34. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel a Bizottság javaslatára[9],

tekintettel az Európai Parlament véleményére[10],

mivel:

(1) Az Európai Unió célul tűzte ki a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség fenntartását és fejlesztését.

(2) Az 1999. október 15–16-i tamperei Európai Tanács következtetései és különösen azok 36. pontja szerint a kölcsönös elismerés elvét a tárgyalás előtt kibocsátott határozatokra is alkalmazni kellene. A kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben történő végrehajtására irányuló intézkedési program 10. intézkedése foglalkozik a felügyeleti intézkedések kölcsönös elismerésével.

(3) Az e kerethatározatban előírt intézkedések célja különösen a szabadsághoz való jog és az ártatlanság vélelmének erősítése az Európai Unió egészében, valamint a tagállamok közötti együttműködés biztosítása olyan esetekben, amikor az ítélethozatal előtt valamely személlyel szemben kötelezettségeket írnak elő, vagy felügyeleti intézkedést rendelnek el.

(4) Előzetes letartóztatás esetén fennáll a veszélye annak, hogy eltérő bánásmódban részesülnek az eljárás helye szerinti államban lakóhellyel rendelkező, illetve az egy másik tagállamban lakóhellyel rendelkező gyanúsítottak: nem honos személyek esetében előfordulhat előzetes letartóztatásba vételük még akkor is, ha hasonló körülmények között egy honos személy esetében erre nem kerülne sor. Ennek oka az, hogy a hatóságok attól tartanak, hogy az eljárás helye szerinti államban nem honos személy – a büntetőeljárást akadályozva – a lakóhelye szerinti államba menekül. A belső határok nélküli közös európai igazságügyi térségben fel kell lépni annak érdekében, hogy az eljárás helye szerinti államban lakóhellyel nem rendelkező gyanúsított ne részesüljön más bánásmódban, mint a honos gyanúsított.

---

9 OJ C […] E, […], [...] o.

10 […]-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

(5) A tagállamoknak lehetővé kell tenniük videokonferencia tartását, hogy elkerüljék azon szükségtelen költségeket és nehézségeket, melyek a gyanúsított előzetes kihallgatás vagy tárgyalás céljából történő szállítása során felmerülnének.

(6) E kerethatározat alkalmazása nem sértheti az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározatot[11], a harmadik országok által benyújtott kiadatás iránti megkereséseket, valamint a Nemzetközi Büntetőbíróság alapokmányát. E kerethatározat továbbá nem akadályozhatja meg a végrehajtó tagállamot abban, hogy saját maga büntetőeljárást indítson vagy a büntetőeljárást folytassa.

(7) Mivel az előzetes felügyeleti intézkedések kölcsönös elismerését a tagállamok egyoldalúan eljárva nem képesek kielégítően megvalósítani, és e cél – nagyságát és hatásait tekintve – az Unió szintjén jobban megvalósítható, az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében és az Európai Közösséget létrehozó szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvével összhangban a Tanács intézkedéseket fogadhat el. Az utóbbi cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a kerethatározat nem lépi túl az e célkitűzés megvalósításához szükséges mértéket.

(8) E kerethatározat tiszteletben tartja az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikke által elismert és az Európai Unió Alapjogi Chartája által megerősített alapvető jogokat és elveket,

ELFOGADTA EZT A KERETHATÁROZATOT:

1. FEJEZET – ÁLTALÁNOS ELVEK

1. cikkTárgy és alkalmazási kör

E kerethatározat létrehozza az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot és a tagállamok közötti, tárgyalást megelőző átadási eljárást.

Az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat valamely tagállam illetékes hatósága által hozott olyan igazságügyi hatósági határozat, amely lehetővé teszi egy nem honos gyanúsítottnak a lakóhelye szerinti tagállamba való visszatérését azzal a feltétellel, hogy eleget tesz a felügyeleti intézkedéseknek, és amelynek célja az eljárás megfelelő lefolytatásának és különösen annak biztosítása, hogy e személy a kibocsátó tagállam bírósága előtt megjelenik.

2. cikkFogalommeghatározások

E kerethatározat alkalmazásában:

a) „kibocsátó állam”: az a tagállam, amelynek területén az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot meghozták;

b) „végrehajtó állam”: az a tagállam, amelynek területén az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot végrehajtják;

[11] HL L 190., 2002.7.18., 1. o.

c) „kibocsátó hatóság”: a nemzeti jog alapján az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat meghozatalára illetékes bíróság, bíró, vizsgálóbíró vagy ügyész;

d) „végrehajtó hatóság”: a nemzeti jog alapján az igazságügyi felügyeletet elrendel ő európai határozat végrehajtására illetékes bíróság, bíró, vizsgálóbíró vagy ügyész.

3. cikkAz igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat végrehajtására vonatkozó kötelezettség

A tagállamok minden igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre.

4. cikkAz illetékes hatóságok meghatározása

Minden tagállam tájékoztatja a Tanácsot arról, hogy nemzeti joga szerint mely hatóságok illetékesek igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat meghozatalára és végrehajtására.

A Tanács Főtitkársága a kapott információkat valamennyi tagállam és a Bizottság számára hozzáférhetővé teszi, és az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzéteszi.

2. FEJEZET – AZ IGAZSÁGÜGYI FELÜGYELETET ELRENDELŐ EURÓPAI HATÁROZAT

5. cikkA gyanúsított tájékoztatása

(1) Az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot a kibocsátó hatóság azután hozhatja meg, hogy a gyanúsítottat tájékoztatta a 6. cikk alapján elrendelt kötelezettségekről, valamint különösen a 17. és 18. cikk szerinti következményekről.

(2) A kibocsátó hatóság a gyanúsítottnak adott tájékoztatást a kibocsátó állam nemzeti joga szerinti eljárással összhangban jegyzőkönyvbe veszi.

6. cikkelőzetes felügyeleti intézkedések elrendelése és a gyanúsított kötelezettségei

(1) A kibocsátó hatóság kötelezi a gyanúsítottat, hogy tárgyalásra való beidézés céljából elérhető legyen, és idézés esetén a tárgyaláson részt vegyen.

Az eljárás akadályozása vagy újabb bűncselekmény elkövetése az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat megsértését jelentheti.

A kibocsátó hatóság a gyanúsítottal szemben a következő kötelezettség(ek)et írhatja elő:

a) azon bűncselekményekkel kapcsolatos előzetes kihallgatásokon való részvétel, melyek elkövetésével vádolják;

b) a kibocsátó állam bizonyos helyeire való engedély nélküli belépés tilalma; vagy

c) a gyanúsított előzetes kihallgatás vagy tárgyalás céljából történő átadásával kapcsolatos költségek megtérítése.

(2) A kibocsátó hatóság – a végrehajtó hatóság hozzájárulásával – a gyanúsítottal szemben további kötelezettség(ek)et is előírhat, mint például:

a) a végrehajtó államban meghatározott napon és időpontban megadott helyre történő utazás;

b) a végrehajtó hatóságnál meghatározott hely(ek)en és időpontokban való jelentkezés;

c) útlevelének vagy más személyazonosító iratainak a végrehajtó hatóság számára történő átadása;

d) meghatározott időpontokban meghatározott lakóhelyen való tartózkodás, ideértve a végrehajtó államban található átmeneti szállást vagy külön fiatalkorú bűnelkövetők számára fenntartott intézményt is;

e) meghatározott időpontokban meghatározott munkahelyen való tartózkodás a végrehajtó államban;

f) a végrehajtó állam meghatározott helyei vagy területei engedély nélküli elhagyásának vagy az ezekre való engedély nélküli belépésnek a tilalma;

g) meghatározott tevékenységektől való tartózkodás, ideértve bizonyos szakmát vagy foglalkozást is;

h) meghatározott orvosi kezelésben való részvétel.

(3) Az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatban fel kell tüntetni a kibocsátó hatóság által e cikk (1), (2) és (3) bekezdése szerint előírt valamennyi kötelezettséget.

(4) A végrehajtó hatóság a végrehajtó állam jogával összhangban módosíthatja az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatban előírt kötelezettségeket, amennyiben ez az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat végrehajtásához feltétlenül szükséges.

7. cikkAz igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat formája és tartalma

(1) Az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot a mellékletben foglalt A. formanyomtatvány alkalmazásával állítják ki. A kibocsátó hatóság a formanyomtatványt kitölti, aláírja, és igazolja, hogy tartalma a valóságnak megfelel. Továbbá az 5. cikk (2) bekezdése szerinti tájékoztatásról készített jegyzőkönyvet az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozathoz csatolja.

(2) A kibocsátó állam lefordítja az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot

a végrehajtó állam hivatalos nyelvére vagy hivatalos nyelveinek egyikére.

(3) A Tanács Főtitkárságánál letétbe helyezett nyilatkozatban bármely tagállam kijelentheti, hogy elfogadja az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatnak az Európai Közösségek intézményei egy vagy több más hivatalos nyelvén készült fordítását is.

3. FEJEZET – ELJÁRÁS

8. cikkTovábbítás

(1) A kibocsátó hatóság az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot közvetlenül a végrehajtó hatósághoz továbbítja bármely olyan eszközzel, amely írásbeli változat készítésére alkalmas azzal a feltétellel, hogy hitelességének megállapítása a végrehajtó állam számára lehetséges legyen.

(2) Amennyiben a végrehajtó hatóság nem ismert, a kibocsátó hatóság megteszi a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy – többek között az Európai Igazságügyi Hálózat kapcsolattartó pontjain keresztül – a végrehajtó államtól beszerezze a végrehajtó hatóságra vonatkozó információkat.

(3) Amennyiben a végrehajtó államban nem a 4. cikk szerinti illetékes végrehajtó hatóság kapja meg az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot, e hatóság azt hivatalból továbbítja a végrehajtásra illetékes hatósághoz, és erről a kibocsátó hatóságot tájékoztatja.

9. cikkElismerés és végrehajtás

Amennyiben e kerethatározat másként nem rendelkezik, a végrehajtó hatóság a 8. cikknek megfelelően továbbított igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot minden további formai követelmény nélkül elismeri, és haladéktalanul megteszi a végrehajtásához szükséges lépéseket.

10. cikkAz elismerés és a végrehajtás megtagadásának okai

(1) A megkeresett államban a bíróság, a bíró, a vizsgálóbíró vagy az ügyész megtagadja az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat elismerését és végrehajtását, amennyiben egyértelmű, hogy az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat alapjául szolgáló bűncselekmény miatt büntetőeljárás indítása sértené a *ne bis in idem* elvét.

(2) A megkeresett államban a bíróság, a bíró, a vizsgálóbíró vagy az ügyész megtagadhatja az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat elismerését és végrehajtását a következő egy vagy több ok miatt:

a) ha a megkeresett állam joga szerint a gyanúsított – kora miatt – nem vonható büntetőjogi felelősségre az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat alapjául szolgáló cselekményért;

b) ha a megkeresett állam joga értelmében fennálló mentesség vagy kiváltság megakadályozná az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat végrehajtását;

c) ha az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat alapjául szolgáló b űncselekmény a megkeresett államban közkegyelem alá esik, és ennek az államnak saját büntetőjoga szerint joghatósága van a bűncselekmény üldözésére.

11. cikkA kibocsátó állam által egyedi esetekben nyújtandó garanciák

Amennyiben az a személy, akivel szemben igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot hoztak, a végrehajtó állam állampolgára vagy lakosa, a határozat végrehajtása ahhoz a feltételhez köthető, hogy az érintett személyt – elítélése után – a végrehajtó államnak átadják, hogy ott töltse le a kibocsátó államban rá kiszabott szabadságvesztés-büntetést vagy szabadságelvonással járó intézkedést.

12. cikkA végrehajtásról hozott határozat

(1) A megkeresett államban a bíróság, a bíró, a vizsgálóbíró vagy az ügyész a lehető leghamarabb, de legkésőbb az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat kézhezvételétől számított öt napon belül dönt arról, hogy a határozatot elismeri és végrehajtja, vagy az elismerést és a végrehajtást valamely okból megtagadja. A megkeresett állam illetékes hatósága a kibocsátó államot e határozatról bármely olyan eszközzel tájékoztatja, amely írásbeli változat készítésére alkalmas.

(2) Amennyiben rendkívüli esetekben az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat elismeréséről és végrehajtásáról nem lehetséges az (1) bekezdésben foglalt határidőn belül dönteni, a megkeresett állam illetékes hatósága haladéktalanul tájékoztatja a kibocsátó hatóságot e körülményről és annak okairól, továbbá arról, hogy hány nap szükséges a döntés meghozatalához.

(3) Amennyiben az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat hiányos, a megkeresett államban a bíróság, a bíró, a vizsgálóbíró vagy az ügyész elhalaszthatja a határozat elismerésére és végrehajtására vonatkozó döntést mindaddig, amíg azt a kibocsátó hatóság ki nem egészíti.

(4) Amennyiben a (3) bekezdés szerint az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat elismerésére és végrehajtására vonatkozó döntést elhalasztották, a megkeresett államban a bíróság, a bíró, a vizsgálóbíró vagy az ügyész – az okok megadásával – haladéktalanul és közvetlenül tájékoztatja erről a kibocsátó hatóságot bármely olyan eszközzel, amely írásbeli változat készítésére alkalmas.

(5) Mihelyt a halasztás okai megszűntek, az illetékes hatóság haladéktalanul megteszi az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

13. cikkFelülvizsgálati kérelem

(1) Az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat felülvizsgálata tekintetében a kibocsátó állam jogával összhangban a gyanúsított ugyanazon jogokkal rendelkezik, mintha az abban foglalt kötelezettségeket a kibocsátó államban végrehajtandó előzetes felügyeleti intézkedésekként rendelték volna el vele szemben. A gyanúsított azonban az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat felülvizsgálatát a határozat meghozatalától vagy utolsó felülvizsgálatától számított 60 napon belül kérheti a kibocsátó hatóságtól.

(2) A végrehajtó hatóság az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat felülvizsgálatát a határozat meghozatalától vagy utolsó felülvizsgálatától számított 60 napon belül kérheti a kibocsátó hatóságtól.

(3) Az (1) vagy (2) bekezdés szerinti kérelemre a kibocsátó hatóság az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot a kibocsátó állam jogával összhangban haladéktalanul, de legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított 15 napon belül felülvizsgálja.

(4) A kibocsátó hatóság a gyanúsítottat a kibocsátó állam jogával összhangban kihallgatja. E követelmény a kibocsátó hatósággal fennálló megfelelő video- vagy telefonkapcsolaton keresztül (video- vagy telefonkonferencia keretében történő kihallgatással) teljesíthető. A kibocsátó hatóság az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat felülvizsgálatával kapcsolatban a végrehajtó hatósággal is konzultál.

(5) A végrehajtó hatóság e tagállam jogával összhangban kijelölhet egy személyt a gyanúsított kihallgatásán való részvételre.

(6) A kibocsátó hatóság a kibocsátó állam jogával összhangban határozhat arról, hogy:

a) az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot eredeti formájában fenntartja;

b) az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot fenntartja, azonban – az 5. és 6. cikkre is figyelemmel – az abban foglalt egy vagy több kötelezettséget módosítja;

c) az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot fenntartja, azonban az abban foglalt egy vagy több kötelezettséget visszavonja; vagy

d) az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot teljes egészében visszavonja.

(7) A kibocsátó hatóság a gyanúsítottal és a végrehajtó hatósággal haladéktalanul közli határozatát.

(8) Az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat e cikk szerinti felülvizsgálata során a gyanúsítottnak joga van tolmács és jogi tanácsadás igénybevételére.

14. cikkVisszavonás

(1) A kibocsátó hatóság a kibocsátó állam jogával összhangban:

a) hivatalból bármikor úgy dönthet, hogy az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot a gyanúsított érdekében visszavonja;

b) az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot visszavonja, mihelyt a gyanúsított az abban foglalt valamennyi kötelezettséget teljesítette.

(2) A kibocsátó hatóság a gyanúsítottal és a végrehajtó hatósággal haladéktalanul közli az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot visszavonó határozatát.

4. FEJEZET – KÜLÖNLEGES HELYZETEK

15. cikkA végrehajtó állam átadásra vagy kiadatásra vonatkozó versengő kötelezettségei

Az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat nem érinti a végrehajtó tagállam következőkből eredő kötelezettségeit:

a) a 2002/584/IB tanácsi kerethatározat szerinti európai elfogatóparancs;

b) harmadik ország által benyújtott kiadatás iránti megkeresés;

c) a Nemzetközi Büntetőbíróság alapokmánya.

E kerethatározat nem akadályozza, hogy a végrehajtó tagállam saját maga büntetőeljárást indítson vagy a büntetőeljárást folytassa.

5. FEJEZET – AZ IGAZSÁGÜGYI FELÜGYELETET ELRENDELŐ EURÓPAI HATÁROZAT MEGSÉRTÉSE

16. cikkJelentési kötelezettség minden kötelezettségszegésről

(1) A végrehajtó hatóság haladéktalanul tájékoztatja a kibocsátó hatóságot az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatban foglalt kötelezettségek minden, tudomására jutott megszegéséről. A jelentést a mellékletben foglalt B. formanyomtatvány felhasználásával kell megtenni. A végrehajtó hatóság a formanyomtatványt aláírja, és igazolja, hogy tartalma a valóságnak megfelel.

(2) A végrehajtó hatóság a jelentést közvetlenül a kibocsátó hatósághoz továbbítja bármely olyan eszközzel, amely írásbeli változat készítésére alkalmas azzal a feltétellel, hogy hitelességének megállapítása a kibocsátó állam számára lehetséges legyen. A jelentéshez csatolni kell a kibocsátó hatóság által a 7. cikkel összhangban kiállított A. formanyomtatvány (igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat) másolatát.

17. cikkA kötelezettségszegés következményei

(1) Az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat megsértése esetén a kibocsátó hatóság a kibocsátó állam jogával összhangban a következőképpen határozhat:

a) az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot visszavonja;

b) az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatban foglalt egy vagy több kötelezettséget módosítja vagy visszavonja;

c) elrendeli a gyanúsított letartóztatását és átadását, amennyiben az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot olyan bűncselekmény miatt hozták, amely esetén a kibocsátó állam joga szerint az előzetes letartóztatás indokolt, különösen akkor, ha a letartóztatás és az átadás az előzetes kihallgatáson vagy a tárgyaláson való részvétel érdekében szükséges;

d) elrendeli a gyanúsított letartóztatását és átadását a következő körülmények fennállása esetén:

i) az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot olyan bűncselekmény miatt hozták, amely esetén a kibocsátó állam joga szerint az előzetes letartóztatás eredetileg nem volt indokolt; és

ii) az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat a gyanúsított szabadságát a szabadságelvonással azonos mértékben korlátozza; és

iii) a letartóztatás és az átadás az előzetes kihallgatáson vagy a tárgyaláson való részvétel érdekében szükséges.

(2) A kibocsátó hatóság a letartóztatás és az átadás elrendelése előtt minden lényeges körülményt megvizsgál, ideértve a várható büntetést, a kötelezettségszegés következményeit és különösen azt, hogy a gyanúsított hajlandó-e önként visszatérni a kibocsátó államba.

(3) Amennyiben a kibocsátó hatóság a gyanúsított letartóztatásáról és átadásáról határoz, és a határozathozatal időpontjában a gyanúsított valamely másik tagállam területén tartózkodik, ezen állam a gyanúsítottat a 18. cikkben foglalt feltételekkel letartóztatja és átadja.

(4) Az (1) bekezdés szerinti határozat meghozatala előtt a kibocsátó hatóság a gyanúsítottat a kibocsátó állam jogával összhangban kihallgatja. E követelmény a végrehajtó és a kibocsátó hatóság közötti megfelelő video- vagy telefonkapcsolaton keresztül (video- vagy telefonkonferencia keretében történő kihallgatással) teljesíthet ő. A kibocsátó hatóság a végrehajtó hatósággal is konzultál.

18. cikkA gyanúsított letartóztatásának és átadásának feltételei

(1) Amennyiben a kibocsátó hatóság a gyanúsított letartóztatásáról és a kibocsátó államnak történő átadásáról határoz, a gyanúsított letartóztatásának helye szerinti tagállam igazságügyi hatósága a gyanúsítottat kihallgatja.

(2) Amennyiben a gyanúsított az átadásába beleegyezik, a gyanúsított letartóztatásának helye szerinti tagállam haladéktalanul átadja őt a kibocsátó államnak.

(3) Amennyiben a gyanúsított az átadásába nem egyezik bele, a gyanúsított letartóztatásának helye szerinti tagállam haladéktalanul átadja őt a kibocsátó államnak. A tagállam a letartóztatást és az átadást csak akkor tagadhatja meg:

– ha egyértelmű, hogy az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat alapjául szolgáló bűncselekmény miatt büntetőeljárás indítása időközben sértené a *ne bis in idem* elvét;

– ha a gyanúsított ellen a végrehajtó tagállamban ugyanazon cselekmények miatt, amelyen az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat alapul, büntet őeljárás van folyamatban;

– ha a végrehajtó tagállam joga szerint a gyanúsított büntethetősége vagy a büntetése elévült, és a cselekmények e tagállam büntetőjoga szerint saját joghatósága alá tartoznak;

– ha a letartóztatást és az átadást olyan új cselekményekkel kapcsolatban rendelik el, amelyekre az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat nem vonatkozik.

(4) A végrehajtó államtól eltérő másik tagállam a gyanúsított letartóztatását és átadását a 10. cikkben foglalt egy vagy több okból is megtagadhatja.

19. cikkÉrtesítés a határozatokról

A kibocsátó hatóság a végrehajtó hatóságot a 17. cikk alapján hozott valamennyi határozatról haladéktalanul értesíti.

20. cikkAz átadásra irányadó határidők

(1) A 18. cikk alapján a gyanúsítottat az érintett tagállamok által közösen megállapított id őpontban, de legkésőbb a letartóztatást követő három napon belül át kell adni a kibocsátó államnak.

(2) A gyanúsított átadása kivételesen ideiglenesen felfüggeszthető súlyos humanitárius okokból, például akkor, ha megalapozottan feltételezhető, hogy az átadás nyilvánvalóan veszélyeztetné a gyanúsított életét vagy egészségét. A kibocsátó hatóságot haladéktalanul tájékoztatni kell az átadás ilyen felfüggesztéséről és annak okairól. Ezen okok megszűntével a gyanúsítottat az érintett tagállamok által közösen megállapított időpontban haladéktalanul át kell adni.

21. cikkÁtszállítás

(1) Minden tagállam engedélyezi, hogy az e kerethatározat rendelkezései értelmében átadandó gyanúsítottat területén átszállítsák, feltéve hogy tájékoztatást kapott az alábbiakról:

a) annak a személynek a személyazonossága és állampolgársága, akivel szemben az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot kibocsátották;

b) igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat megléte;

c) a bűncselekmény jellege és jogi minősítése;

d) a bűncselekmény körülményei, ideértve annak időpontját és helyét is.

(2) Minden tagállam kijelöli az átszállítás iránti megkeresések és a szükséges iratok, valamint az átszállítási kérelmekkel kapcsolatos bármely egyéb hivatalos levelezés átvételére illetékes hatóságot. A tagállamok a kijelölt hatóság nevét közlik a Tanáccsal.

(3) Az átszállítás iránti megkeresés és az (1) bekezdésben felsorolt információk a (2) bekezdés szerint kijelölt hatósághoz bármilyen, írásbeli változat készítésére alkalmas eszközzel továbbíthatók. Az átszállításban érintett tagállam ugyanilyen módon közli határozatát.

(4) E kerethatározat nem alkalmazandó azon légi úton történő átszállítások esetén, ahol nem terveznek közbenső leszállást. Ha azonban nem tervezett leszállásra kerül sor, a kibocsátó állam továbbítja a (2) bekezdés szerint kijelölt hatóság részére az (1) bekezdésben előírt információkat.

22. cikkA szabadságelvonás időtartamának beszámítása

A kibocsátó állam a gyanúsított 17. és 18. cikk szerinti letartóztatásából és átadásából eredő szabadságelvonás teljes időtartamát beszámítja a kiszabott szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés következtében a kibocsátó államban letöltendő szabadságvesztés teljes időtartamába.

E célból az a tagállam, amelynek területén a gyanúsítottat letartóztatják, az átadás id őpontjában továbbítja a kibocsátó hatóságnak a gyanúsított e fejezet rendelkezései alapján történő fogva tartásának időtartamára vonatkozó minden információt.

6. FEJEZET – ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

23. cikkA kerethatározat hatékonyságának figyelemmel kísérése

(1) Az a tagállam, amely egy másik tagállam részéről az igazságügyi felügyeletet elrendel ő európai határozatok végrehajtásában ismételt problémákat tapasztal, e kerethatározat végrehajtásának tagállami szintű értékelése céljából tájékoztatja erről a Tanácsot.

(2) A Tanács felülvizsgálja különösen e kerethatározat rendelkezéseinek a tagállamok általi gyakorlati alkalmazását.

24. cikkMás megállapodásokhoz és egyezményekhez való viszony

(1) Amennyiben a két- vagy többoldalú megállapodások vagy egyezmények lehetővé teszik e kerethatározat céljainak kiterjesztését vagy kibővítését, és hozzájárulnak a tárgyalást megelőző átadási eljárások kölcsönös elismerésének további egyszer űsítéséhez vagy megkönnyítéséhez, a tagállamok:

a) az e kerethatározat hatálybalépésekor hatályban lévő két- vagy többoldalú megállapodásokat vagy egyezményeket továbbra is alkalmazhatják;

b) e kerethatározat hatálybalépését követően két- vagy többoldalú megállapodásokat vagy egyezményeket köthetnek.

(2) Az (1) bekezdésben említett megállapodások és egyezmények semmiképpen sem érinthetik hátrányosan az olyan tagállamokkal fennálló kapcsolatokat, amelyek ezeknek nem részesei.

(3) A tagállamok az e kerethatározat hatálybalépését követő három hónapon belül értesítik a Tanácsot és a Bizottságot arról, hogy az (1) bekezdés a) pontjában említett meglévő megállapodások és egyezmények közül melyeket kívánják továbbra is alkalmazni.

A tagállamok az (1) bekezdés b) pontjában említett minden új megállapodás vagy egyezmény aláírását követő három hónapon belül értesítik a Tanácsot és a Bizottságot az ilyen megállapodásról vagy egyezményről.

25. cikkVégrehajtás

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy e kerethatározatnak […]-ig megfeleljenek.

Ugyanezen időpontig a tagállamok eljuttatják a Tanácsnak és a Bizottságnak azoknak a rendelkezéseknek a szövegét, amelyekkel az e kerethatározatból fakadó kötelezettségeiket belső jogukba átültették, valamint egy táblázatot az említett rendelkezések és e kerethatározat közötti megfelelésről.

26. cikkJelentés

A Bizottság – szükség esetén jogalkotási javaslatok kíséretében – legkésőbb […]-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak arról, hogy a tagállamok mennyiben tették meg az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy e kerethatározatnak megfeleljenek.

27. cikkHatálybalépés

Ez a kerethatározat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt Luxembourgban/Brüsszelben, […]-án/-én.

a Tanács részéről
az elnök
N.N.

MELLÉKLET

A. formanyomtatvány

IGAZSÁGÜGYI FELÜGYELETET ELRENDELŐ EURÓPAI HATÁROZAT[12]

Kibocsátó hatóság által hozott határozat. Kérem, hogy az e határozat A. részében leírt személlyel szemben hajtsák végre az e határozat D. részében felsorolt előzetes felügyeleti intézkedéseket.

ALÁÍRÁS: ……...

DÁTUM:……...

[12] E határozatot a végrehajtó tagállam hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelveinek egyikén vagy az ezen állam által elfogadott valamely más nyelven kell megszövegezni, vagy e nyelvek valamelyikére lefordítani.

A. RÉSZ

Az előzetes felügyeleti intézkedések alá vont személy azonosító adatai

Vezetéknév: ……..

Utónév:……

Leánykori név (adott esetben):……

Álnév vagy felvett név (adott esetben):……

Nem:……..

Állampolgárság……

Születési idő:…….

Születési hely:……..……

Lakóhely és/vagy ismert cím:……...

Ismert nyelv(ek):……...

Különleges ismertetőjelek/külső leírás:……...

……...

……...

……..

Fénykép és ujjlenyomatok, amennyiben rendelkezésre állnak és továbbíthatók, vagy azon személy elérhetőségei, akitől ezek vagy a DNS-profil beszerezhető (amennyiben ezen adatok átadhatók, de nem csatolták):

B. RÉSZ

A kibocsátó hatóság adatai

A kibocsátó hatóság hivatalos megnevezése:……..……....

……...

A kapcsolattartó személy neve:……..……...

Beosztása (fokozat/cím):…….……..

Cím:…….…..

……...

Tel: (országhívószám) (körzetszám):…….…….…..

Fax: (országhívószám) (körzetszám):…….……..

E-mail cím:……

Ügyiratszám:…….

C. RÉSZ

Az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat alapjául szolgáló bűncselekmény

Az e határozat alapjául szolgáló bűncselekmény(ek)ért kiszabható szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés maximális időtartama:

……..... .

……...

Az e határozat alapjául szolgáló bűncselekmény(ek) elkövetése körülményeinek leírása, ideértve az elkövetés idejét és helyét, valamint a fenti A. részben leírt személy b űncselekmény(ek)ben való részvételének mértékét is:

……...

……...

……...

……...

Az e határozat alapjául szolgáló bűncselekmény(ek) jellege és jogi minősítése, valamint az alkalmazandó törvényi rendelkezés/törvény:

……...

……...

……...

……...

Kérjük, írja le részletesen az e határozat alapjául szolgáló bűncselekmény(eke)t:

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

D. RÉSZ

Előzetes felügyeleti intézkedések

Az előzetes felügyeleti intézkedések, amelyeket az e határozat A. részében leírt személlyel szemben végre kell hajtani, a következő kötelezettségeket foglalják magukban.

A fenti A. részben leírt személy kötelezi magát arra, hogy:

a tárgyalásra való beidézés céljából elérhető lesz, és idézés esetén a tárgyaláson részt vesz;

nem akadályozza a büntetőeljárást, és nem követ el újabb bűncselekményt; valamint

(kérjük, megfelelően jelölje be és egészítse ki):

□ részt vesz azon bűncselekményekkel kapcsolatos előzetes kihallgatásokon, amelyek elkövetésével vádolják;

□ meghatározott napokon és időpontokban engedély nélkül nem lép be a kibocsátó állam következő helyére/helyeire:

……

……

……

□ meghatározott napokon és időpontokban engedély nélkül nem hagyja el a kibocsátó állam következő helyét/helyeit:

……

……

……

□ megtéríti az előzetes kihallgatás vagy tárgyalás céljából történő átadásával kapcsolatos költségeket;

□ a végrehajtó tagállamban meghatározott napon és időpontban a következő helyre utazik:

……

……

……

□ meghatározott napokon és időpontokban jelentkezik a végrehajtó hatóságnál a következő hely(ek)en:

……

……

……

□ útlevelét vagy más személyazonosító iratait a végrehajtó hatóságnak átadja;

□ meghatározott napokon és időpontokban a következő címen lakik:

E. RÉSZ

Tájékoztatás

A fenti A. részben leírt személyt az 5. cikkel összhangban tájékoztatták az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatról. Az erről készült jegyzőkönyvet e dokumentumhoz csatolták.

MELLÉKLET

B. formanyomtatvány

JELENTÉS AZ IGAZSÁGÜGYI FELÜGYELETET ELRENDELŐ EURÓPAI HATÁROZAT MEGSÉRTÉSÉRŐL[13]

Végrehajtó hatóság jelentése.

Ezúton közlöm, hogy az e jelentés A. részében leírt személy megsértette a lenti C. részben felsorolt előzetes felügyeleti intézkedéseket.

Az e jelentés alapjául szolgáló igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat másolatát csatolták.

ALÁÍRÁS: ……...

DÁTUM: ……...

A. RÉSZ

Az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat által érintett személy azonosító adatai (további részletekért ld. a csatolt igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatot)

Vezetéknév: ……..

Utónév:……..……

Leánykori név (adott esetben):……..……

Nem:……..

Állampolgárság:……

[13] E jelentést a végrehajtó tagállam hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelveinek egyikén vagy az ezen állam által elfogadott valamely más nyelven kell megszövegezni, vagy e nyelvek valamelyikére lefordítani.

B. RÉSZ

A végrehajtó hatóság adatai

A végrehajtó hatóság hivatalos megnevezése……...……

……...

A kapcsolattartó személy neve:…….....

Beosztás (fokozat/cím): ……..……..

Cím: ……..……....

……...

Tel: (országhívószám) (körzetszám):……..…….

Fax: (országhívószám) (körzetszám):…….…….

E-mail cím:……..…….....

Ügyiratszám:…….

C. RÉSZ

Előzetes felügyeleti intézkedések

A fenti A. részben leírt személy megsértette a csatolt igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatban rá vonatkozóan megállapított következő kötelezettségeket:

□ tárgyalásra való beidézés céljából elérhető lesz, és idézés esetén a tárgyaláson részt vesz;

□ nem akadályozza a büntetőeljárást, és nem követ el újabb bűncselekményt;

□ részt vesz azon bűncselekményekkel kapcsolatos előzetes kihallgatásokon, amelyek elkövetésével vádolják;

□ megtéríti az előzetes kihallgatás vagy tárgyalás céljából történő átadásával kapcsolatos költségeket;

□ a végrehajtó államban meghatározott napon és időpontban egy meghatározott helyre utazik;

□ a végrehajtó hatóságnál meghatározott napokon és időpontokban megadott hely(ek)en jelentkezik;

□ útlevelét vagy más személyazonosító iratait a végrehajtó hatóságnak átadja;

□ a végrehajtó államban meghatározott napokon és időpontokban megadott lakóhelyen és/vagy munkahely(ek)en tartózkodik;

□ a végrehajtó állam meghatározott helyeit vagy területeit engedély nélkül nem hagyja el, vagy ezekre engedély nélkül nem lép be;

□ meghatározott tevékenységektől tartózkodik;

□ meghatározott orvosi kezelésnek veti alá magát;

□ egyéb

……...

……...

……...

……...

……...

A kötelezettségszegés(ek) körülményei (ideértve az időpontot és a helyet is):

……...

……...

……...

……

……

……